

DE TOTA LA VIDA

TONI VALL

Periodista
@tonivall

“Per a jaquetes i casquets com cal, sastreria El Transwaal”, un lema dels d’abans, amb sonoritat, eufònic, que fa patxoca. Ara, una mica antiquat perquè els casquets de cuina antics ja pràcticament no es venen, són poc pràctics; tan alts com són, xoquen amb les campanes extractores de fum. De fet, ja no es porta gaire que els cuiners es tapin els cabells per motius higiènics. En canvi, hi ha una altra peça de roba de treball de l’hostaleria que s’ha fet obligatòria: les sabates de seguretat. Amb punta metàl·lica dura, protegeixen els peus de la caiguda de ganivets i cassoles: “Les vostres sabates m’han salvat el peu!”, va exclamar fa poc un client de la Rosa Ferrer i de la l’Alèxia González, mare i filla responsables d’aquesta botiga clàssica, irreductible, tan especial i particular de la història i de la fesomia del carrer Hospital. El Transwaal, sí, quin nom tan exòtic, és el primer que penses. I no t’hi acostumes. El va triar el seu fundador, Isidre Gatus, inspirant-se en l’antiga província sud-africana, que li devia cridar l’atenció per algun motiu. No sabem quin.

•
“Les vostres sabates m’han salvat el peu!”, va exclamar fa poc un client de la Rosa Ferrer i de l’Alèxia González
 •

La família Gatus va ser la propietària del negoci des de l’obertura l’any 1888 fins que quasi un segle després, el 1986, la Susana Gatus, neta del fundador, el va traspassar a l’Antonio González, representant de teixits amb molta relació amb la botiga, i a la seva dona, la Rosa Ferrer, encara avui al peu del canó, acompanyada de les seves filles. Ens ensenyen un patró emmarcat amb el dibuix del logotip més reconeixible del comerç, el cuiner que tenen cosit tots els uniformes de treball de la casa i que també va presidir durant molts anys la façana de l’establiment. Avui el maniquí ja no és encimbellat cada dia al ganxo que va habitar durant molts anys, sinó que està còmodament aposentat a l’aparador. “Els anys passen i pujar-lo i baixar-lo cada dia ja s’havia fet una mica feixuc”, reconeixen. El Transwaal conserva la doble faceta de botiga i taller de sastreria per als encàrrecs, i està especialitzadíssim en roba de treball, uniformes per a oficis. El rei és l’hostaleria, tenen centenars de restaurants com a clients fixos des de fa molts anys. El

EL TRANSWAAL, JAQUETES I CASQUETS COM CAL

FOTOS: LORENA SOPENA

Set Portes, per exemple. Però també el Círculo Equestre, el Cercle del Liceu i quatre escoles d’hostaleria. També ofereixen vestuari sanitari per a clíniques i centres mèdics o les típiques bates blaves per a mossos i treballadors de magatzems, consergeries, etc. És fascinant poder aprendre detalls i anècdotes dels oficis a través de les seves vestimentes. Per exemple, la bata pròpia dels antics adroguers avui l’han adoptat molt els pintors de quadres, que la duen per evitar tacar-se.

EL DAVANTAL NEGRE ÉS EL REI

Disposen d’una quarantena de models de jaquetes de cuina, i quan arribem als davantals l’oferta es dispara: més de cent models entre curts, llargs, oberts, tancats, clàssics, llampants, amb peto o sense, de color, de ratlles, amb acabats de pell... “Ara es porten els davantals tots de pell, però nosaltres no en tenim perquè no es poden rentar bé i resulten antihigiènics”, precisa l’Alèxia. El que venen com a xurros és el davantal negre de roba, que és molt sofert i dura molt. “Hi ha gent que es pensa que els davantals s’han de posar a la rentadora a molta temperatura i no, el que cal és rentar-los sovint”, explica la Rosa. La clientela ha anat evolucionant amb el temps. La prioritària avui són els restaurants, esclar, però també els particulars que volen tenir a casa una bona equipació

•
Un cop a l’any, El Transwaal envia més de 5.000 davantals a una empresa del Japó
 •

per poder cuinar amb totes les comoditats cobertes. Els turistes també, esclar, que en lloc de comprar-se un souvenir impersonal a la Rambla opten per un bon davantal. També el visitant estranger que es queda fascinat amb el grau d’especialització del comerç i compra en gran quantitat per emportar-s’ho a casa. Un exemple il·lustratiu: un cop a l’any, El Transwaal envia més de 5.000 davantals a una empresa del Japó.

La família González Ferrer de moment no té assegurada la continuïtat del negoci, però encara els queden uns deu anys de marge. Arribat el moment, vist que els números van sortint, veuen també factible un traspàs com el que ells van assumir aviat farà quaranta anys. Mentrestant, miren el barri amb certa nostàlgia. Al mateix carrer va arribar a haver-hi fins a vuit botigues de roba de treball. Avui hi queden només ells. “No hi ha ni joieries, ni sabateries, ni perfumeries ni drogueries... No hi ha res. Per no haver-hi, no hi ha ni gent del barri, i així és impossible que els comerços sobrevisquin”.

L’històric comerç del carrer Hospital fa més d’un segle que ven roba de treball